

Sífilis: passat, present i perspectives de futur

Laura Peña Palau

Grau en ciències biomèdiques. Univ. Autònoma de Barcelona, Barcelona. Spain. laura.penap@e-campus.uab.cat

INTRODUCCIÓ

La sífilis és una malaltia infecciosa de transmissió sexual que té una incidència actual de 12 milions de persones infectades cada any. Està causada pel bacteri *Treponema pallidum*, i es presenta en quatre estadis.

Les primeres epidèmies de la malaltia a Europa, que daten de finals del segle XV, es van caracteritzar per un desconeixement gairebé absolut de la infecció, fet que va determinar els seus efectes devastadors a la població. Actualment, tot i el complet coneixement de la malaltia, segueixen produint-se brots epidèmics entre certs col·lectius.

OBJECTIU

L'objectiu d'aquest treball és fer un repàs del que van ser les primeres epidèmies de sífilis en comparació amb les actuals, fent èmfasi en les raons per les quals actualment es segueixen produint brots de sífilis.

MÈTODES

Recerca d'articles, revisions i monografies al PubMed i selecció de llibres.

I. EPIDÈMIES INICIALS

- L'aparició a Europa es data de l'última dècada del segle XV i existeixen dues teories que explicarien el seu origen: importada del Nou Món per Cristòfor Colom o importada d'Àfrica pels esclaus

- Concepte de malaltia: afectació espiritual i desajustament dels humors de galè

Figura 1 Girolamo Fracastoro

Figura 2 Gravat de pacients essent tractats amb preparats mercurials, "Martiri del mercuri"

- No hi ha coneixement de l'etiologia de la malaltia però Girolamo Fracastoro proposa l'any 1546 que la propagació entre individus es produeix mitjançant *seminaria*
- Tractament amb preparats mercurials en hospitals públics com l'hospital del Espiritu Santo de Sevilla

- El principal mètode de prevenció era evitar qualsevol contacte amb els individus infectats

II. AVENÇOS EN EL SEU CONEIXEMENT

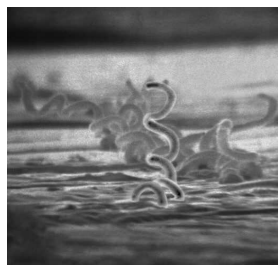

Figura 3 Electromicrografia de *Treponema pallidum*

- Louis Pasteur i Robert Koch permeten el desenvolupament de la microbiologia

- L'any 1905 Fritz Richard Schaudinn i Erich Hoffman descobreixen el bacteri *Treponema pallidum* com a agent causal de la sífilis

- Descobriment i inici de l'ús de la penicil·lina per al tractament de la sífilis l'any 1943 gràcies a Alexander Fleming i John Mahoney

- Jean-Alfred Fournier dona vida al moviment de profilaxis de la malaltia: ús del preservatiu

- Selecció natural de les soques de virulència intermèdia del bacteri

Figura 4 Alexander Fleming i el descobriment de la penicil·lina

III. EPIDÈMIES ACTUALS

- Disminució general de la malaltia durant la segona meitat del segle XX pel tractament amb penicil·lina

- Des de l'any 2000 es produeixen varis brots epidèmics:

→ Homes homosexuals: per augment dels comportaments sexuals d'alt risc, busca de parella per xats d'Internet, coinfecció pel virus del VIH i vulnerabilitat del col·lectiu que comporta menor recurrència a centres de salut

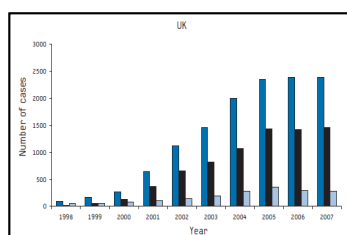

Figura 5 Nombre de casos de sífilis al Regne Unit de l'any 1998 al 2007

→ Prostitutes i usuaris de drogues per via endovenosa per major exposició i nivells educatius baixos

- Sorgeixen noves estratègies preventives: incidir en el comportament individual i en el coneixement i discurs dels metges

- "National Plan to Eliminate Syphilis" l'any 1999 als Estats Units i programes de reducció de danys de la sífilis i VIH "Four Freed and One Care" l'any 2004 a la Xina

CONCLUSIONS

1. A nivell teòric la sífilis podria estar eradicada perquè a dia d'avui, a diferència del que va passar durant les epidèmies inicials, ho coneixem tot sobre ella, des de l'etiologia al tractament, però a nivell pràctic no és així.
2. S'han dut a terme grans programes de prevenció dirigits als col·lectius més susceptibles de patir la infecció, el resultat és una disminució del nombre de casos però no una eradicació de la malaltia.
3. Per a la completa eradicació cal un paper actiu dels individus a qui van dirigides les estratègies de prevenció.

REFERÈNCIES

Savage EJ, Hughes G, Ison C, Lowndes CM, European Surveillance of Sexually Transmitted Infections network. Syphilis and gonorrhoea in men who have sex with men: a European overview. Euro Surveill 2009 Nov 26;14(47):19417.